

РЕШЕНИЕ

№ 5180

гр. София, 16.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 15.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Гургана Маринова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **5270** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по подадена от [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] искова молба срещу Агенция „Митници“, с която моли за осъждане на ответника да му заплати сумата от 664.09 лева /шестстотин шестдесет и четири лева и девет стотинки/ - обезщетение за претърпени от дружеството имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи поради невъзможността на дружеството да се разпорежда свободно с внесена на 17.04. 2008 г. сума за депозит в размер на 2197.00 /две хиляди сто деветдесет и седем/ лева, освободена на 09. 08. 2010 г., които имуществени вреди са причинени на дружеството от отменено Решение № 670/11.11.2008 г., издадено от Началника на Митница „Аерогара С.“. Претендира се и законната лихва за забава върху сумата от 664,09 лева /шестстотин шестдесет и четири лева и девет стотинки/, от датата на подаване на исковата молба – 31. 10. 2011 г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че недължимо внесения депозит вследствие на незаконосъобразно решение на началника на Митница Аерогара С., отменено с влязло в сила съдебно решение, му е причинила вреди в претендирания размер, тъй като не е могъл да ползва сумата внесена като депозит, които оценява чрез законната лихва за посочения период.

В съдебното заседание, ищецът, чрез процесуалния си представител, поддържа

исквата молба по заявените в нея съображения. Представя писмени бележки по съществуването на спора. Претендира разносните по делото, съобразно представен списък. Ответникът – Агенция „Митници“, чрез процесуалния си представител, оспорва исквата молба и моли да бъде оставена без уважение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратурата изразява становище за основателност на исквата претенция.

Административен съд – София град, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателствата, приема за установено следното:

Делото е образувано, след като с Решение № 2103/10.02.2020 г. по адм. д. № 1016/2018 г. по описа на ВАС, същото е върнато за ново разглеждане и са дадени указания за разделянето на исквите претенции. По делото няма спор, че с Решение № 670/11.11.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е определена нова митническа стойност на внесени от ищеца [фирма] стоки от Турция с ЕАД Н0022359/16.04.2008 и е определено ДДС за доплащане в размер на 2190,61 лева /две хиляди сто и деветдесет лева и шестдесет и една стотинки/. Предвидено е след влизане в сила на решението, учреденият от дружеството депозит от 2197 /две хиляди сто деветдесет и седем/ лева да бъде усвоен за погасяване на така определеното задължение в размер на 2190,61 лева /две хиляди сто и деветдесет лева и шестдесет и една стотинки/.

С преводно нареждане от 17.04.2008 г. /л. 24 от делото/ е внесена сумата от 2197 /две хиляди сто деветдесет и седем/ лева депозит за стоките по горепосочения ЕАД.

С молба от управителя на [фирма], вх. № 26-00-3699/ 29.07.2008 г., е поискано от началника на Митница Аерогара С. да възстанови общо сумата в размер на 74946.31 /седемдесет и четири хиляди деветстотин четиридесет и шест лева и тридесет и една стотинки/, внесена като депозити по общо 39 ЕАД, между които и ЕАД Н0022359/16.04.2008, по което е внесен депозит в размер на 2197 /две хиляди сто деветдесет и седем/ лева.

С Решение № 95/25.11.2009 г. по адм. д. №1911/2009 г. по описа на АССГ, е отменено Решение № 670/11.11.2008 г. на началника на Митница Аерогара С.. Посоченият съдебен акт е влязъл в сила на 01.06.2010 г., след като е потвърден с Решение № 7198/01.06.2010 г. по адм. дело № 311/ 2010 г. по описа на Върховния административен съд.

С преводно нареждане от 09.08.2010 г. /л. 25 от делото/ от страна на митническите органи е възстановен внесеният депозит по Решение № 670/11.11. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

С предявената искова молба се твърди, че депозитът е определен незаконосъобразно, като единственият начин за освобождаване на стоката от митнически контрол е било неговото внасяне. Поради несъгласие с така определения размер, е оспорен актът на административния орган за неговото определяне, като с влязло в сила съдебно решение е установено, че решението е незаконосъобразно. Предвид това дружеството твърди, че е претърпяло вреди, в размер на пропуснатата печалба върху сумата от 664.09 лева /шестстотин шестдесет и четири лева и девет стотинки/, която загуба определя в размера на законната лихва върху тази сума за периода, за който е задържана, а именно от 17.04. 2008 г. до 09.08. 2010 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта на иска: Искът е допустим - предявен е от легитимирана страна

срещу надлежен ответник, след отмяна на административния акт, от който се търсят вреди.

По основателността на иска: Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица постановени при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне законната отговорност следва да се докаже по безспорен и категоричен начин наличието на отменен административен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица, постановени при извършване на административна дейност, реално причинена вреда, произтичаща от отменения по надлежния ред акт или установеното незаконосъобразно действие или бездействие, както и пряка причинна връзка между последните и вредите. Обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

Безспорно по делото е доказано наличието на първата от кумулативно изискуемите предпоставки от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ – отменено Решение № 670/11.11.2008 г. на Митница Аерогара-С.. С посоченото решение за определяне на нова митническа стойност и нов размер на дължимото ДДС е разпоредено, че след влизане в сила на същото решение вече учреденият от дружеството депозит в размер на 2197 лв. да бъде усвоен за погасяване на възникналото ново митническо задължение в общ размер на 2190,67 лв. и съответните лихви. Между страните няма спор относно факта на внасяне на депозита, както и че той е даден, за да бъде разрешено вдигане на стоките.

Установено е от документите по приложеното адм. дело 1911/2009 г. на АССГ, че още на 16.04.2008 г. е извършена проверка на стоките по смисъла на чл. 152 вр. чл. 160 ППЗМ, както е посочено в самия протокол, а в последствие /17.04.2008г./ е издадено становище на отдел „Тарифна политика“ при Митница Аерогара-С. за по-висока митническа стойност на стоката. Съгласно приложимата към момента на вноса разпоредба на чл. 162 ППЗМ, даването на разрешение за вдигане на стоките поражда вземането под отчет на вносните митни сборове, определени в съответствие с данните, обявени в митническата декларация. Когато митническите органи считат, че започнатата проверка може да доведе до размер на митните сборове, по-голям от определения в съответствие с данните, обявени в митническата декларация, те изискват учредяване на обезпечение с размер, достатъчен да покрие разликата. Следователно, първоначално сумата от 2197 лв. е била внесена за целите на вдигане на стоката, във връзка с чл. 162 ППЗМ, а впоследствие е била задържана от митническите органи, като основанието за задържането ѝ е било променено, въз основа на отмененото решение № 670/11.11.2008 г. Именно поради това, а и предвид обстоятелството, че се търсят вреди от отмененото решение, исковият период следва да се прецизира на 11.11.2008 г. – 09.08.2010 г., тъй като това е периодът, през който се търпят вреди от отмененото решение и размерът на обезщетението следва да бъде определен за този период. При така заявеното основание на иска, няма причина за присъждане на обезщетение за период преди издаване на акта, от който се претендира да са понесени вредите.

Налице е и втората предпоставка на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ - засягане на имуществената сфера на търговското дружество, поради обстоятелството, че за процесния период то не е разполагало с исковата сума. Макар размерът на претендираното обезщетение за имуществени вреди да е определен чрез стойността на

законната лихва за периода на забава, то не е лихва. При паричните притежания обективният измерител на стойността на нарушеното право е законната лихва по чл. 86 ЗЗД. Всяко неизпълнение на парично задължение е забавено изпълнение и може да породи претенция за заплащане на закъснителни вреди. В случая за държавата е възникнало парично задължение, което не е изпълнено в срок. При неизпълнение на парично задължение, кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата - чл. 86 ЗЗД. Законната лихва се дължи на кредитора, без да се изисква от него да доказва, че действително е претърпял вреда в размер на тази лихва. Вредата се изразява в невъзможността да бъде ползвана съответната парична сума за времето до постановяване на съдебните решения. За посочения по-горе период размерът на обезщетението, равен на законната лихва, изчислен чрез наличния на интернет страницата на Националната агенция за приходите калкулатор е в размер на 463 лв., като съдът прилага по делото разпечатка от служебно извършеното изчисление.

Налице е и причинна връзка между отменения акт и претърпените вреди. Следва да се посочи, че в случая не са приложими разпоредбите на чл.192 /отм./ и чл. 214 ЗМ. Член 192 ЗМ /отм./ е приложим по отношение на приетите от митническите органи обезпечения. С промяната на основанието за задържане на сумата, както е разпоредено в решение № 670/11.11.2008 г., тя вече не представлява обезпечение. Както е посочено в самото решение, сумата е предвидена за усвояване, съгласно чл. 211, ал. 1, т. 2 ЗМ за взетите под отчет, на основание чл. 205 ЗМ публични държавни вземания. След отмяната на решението, отпада и основанието за усвояване на сумата за покриване на публични държавни вземания, поради което и тази сума подлежи на връщане. Това следва и от чл. 214 ЗМ вр. чл. 219а ЗМ – когато митните сборове са определени с незаконосъобразен акт на митническите органи, недължимо заплатените суми се връщат със законната лихва. Не е спорно, че сумата от 2197 лв. е била поискана и възстановена. Спорът по настоящото дело касае лихвата върху тази сума за периода на задържането ѝ, а не самата сума от 2197 лв.

С оглед изложеното по-горе, че при заявеното основание на иска, обезщетението се дължи от датата на издаване на Решение № 670/11.11.2008 г., с което е променено основанието за задържане на сумата от 2197 лв., неоснователни са доводите на ответника за приложение на чл. 5 ЗОДОВ. Съгласно изричното разпореждане в самото решение, на ответника не е бил даден избор за това да предложи някакъв друг или същия вид обезпечение, а сумата от 2197 лв. е предвидена за директно покриване на по-високите митни сборове.

Независимо от това, неоснователни са и съображенията във връзка с това, че евентуалната възможност на ответника да избере вида на обезпечението има значение за отговорността по чл. 1 ЗОДОВ. Плащането всъщност изобщо не следва да се разглежда като опция, тъй като то означава изпълнение на акта. По силата на чл. 220 от Закона за митниците /ЗМ/, тъй като актът на началника на Митница „Аерогра С.“ е индивидуален административен акт, който подлежи на обжалване по реда на АПК. При липса на изрична норма в специалния закон, за съдебното обжалване важи общата разпоредба на чл. 166, ал. 1 от АПК, според която съдебното оспорване на решението е спряло изпълнението. Изпълнително основание е единствено влезният в сила индивидуален административен акт, какъвто в случая не е налице. При упражнено право на съдебно оспорване, за жалбоподателя не е било налице законово задължение за внасяне на определените с оспореното решение публични задължения,

поради което не е налице твърдяното от ответника съпричиняване. Изпълнението при липса на суспензивен ефект на жалбата е очевидно нежелан правен резултат от лицето, което оспорва акта, поради което не може да се твърди, че то има избор да изпълни и че този избор прекъсва причинно-следствената верига в случая.

По отношение на депозирания по делото отговор от ответника, в който отбелязва, че е изложил възраженията си още по първата молба, находяща се по адм. дело № 9503/2011 г., 35 състав, по описа на АССГ, както и че желае да бъдат приобщени доказателствата, събрани по адм. дела № 9503/2011 и 4251/2017 по описа на АССГ и 494/2016 г. и 1016/2018 г. по описа на ВАС, във връзка с описаната от ищеца претенция, съдът намира следното: с част от горесцитираните дела са дадените задължителни указания /чл.224 АПК/ по приложението на процесуалния закон: указания към ищеца да конкретизира размера на исковата си претенция във връзка с всяко едно от посочените 74 бр. решения, периода на всяка една от претенциите и внасяне на държавна такса по всеки един от тези 74 обективно съединени иска; излагане на мотиви: по възраженията на ответника за приложението на чл.5 от ЗОДОВ; за реда за връщане на депозитите, съответно момента, когато е било дължимо връщането и обсъждане на разпоредбата на чл.197 от ЗМ /отм. ДВ, бр.58/2016 г./; за основанието за внасяне на депозитите преди издаване на отменените решения на митническия орган, съответно доколко последните могат да бъдат основание за претендираните вреди, които към момента на образуване на настоящото дело са изпълнени.

По отношение на възражението на ответника за изтекла погасителна давност /обективирано в отговора, подаден по първоначалната искова молба, цитиран от него и в настоящото производство/, видно от приложената искова молба /л. 10 – 11 от делото/, с която се претендира сумата от 52 372 /петдесет и две хиляди, триста седемдесет и два/ лева, вземането по настоящия иск е предявено на 31.10.2011 г., в едногодишен срок след отмяната на административния акт и с подаването на исковата молба давността не тече, докато трае съдебния процес, на основание чл. 115, б. „ж“ от ЗЗД.

В горния смисъл е Решение № 9160 от 12.08.2020 г. по адм. д. № 1304/2020 г. на ВАС, Трето отделение, постановено по идентичен случай и между същите страни.

По изложените съображения искът е основателен и следва да се уважи за сумата от 463 лв. и периода 11.11.2008г.-09.08.2010г., както и акцесорното искане за заплащане на лихва от датата на подаване на иска до окончателното изплащане.

На ищеца се дължат разноски, съобразно представени доказателства за извършени разходи за адвокатско възнаграждение и държавна такса, в размер 229, 64 лв., съразмерно на основателната част от исковата претенция. Независимо от частично отхвърлената претенция с оглед действащата норма на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 ЗОДОВ, в редакцията към момента на първоначалното завеждане на иска и §6 от ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ, разноски на ответника не се дължат.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд – София град, Първо отделение, 6-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – [населено място], [улица], да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], сумата от

463 (четиристотин шестдесет и три лева), представляваща обезщетение за претърпени от дружеството имуществени вреди, поради невъзможността на дружеството да се разпорежда свободно със сума в размер на 2197лв. за период от 11.11.2008г. до 09.08.2010 г., причинени на дружеството от отменено Решение № 670/11.11.2008 г., издадено от Началника на Митница „Аерогара С.“, ведно със законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба – 31.10.2011 г., до окончателното ѝ изплащане и ОТХВЪРЛЯ иска в размера му над 463 лв. до 655, 24 лв.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – [населено място], [улица], да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], сумата от 229, 64 лв, представляваща направените по делото разноски.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: